

# veiligheidsinformatieblad volgens Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Artikel-nr.: 328000  
Datum van uitgifte: 29.04.2009

LP Lasur-Patina Standard  
Datum bewerking: 10.02.2009

NL  
pagina:1/6



®  
Seit 1892

## 1. Benaming van de stof resp. de toebereiding en de onderneming

**Artikelnr. (producent / leverancier):** 328000  
**Benaming van de stof of de toebereiding ervan:** LP Lasur-Patina Standard

### Informatie betreffende producent / leverancier

Heinrich König & Co.KG  
An der Rosenhelle 5  
D-61138 Niederdorfelden

### Blad met gegevens van de afgiftsector en informatie voor noodgefallen

Arbeidsveiligheid +49 6101 - 536050  
Nodgefallen +49 30 - 19240

**Telefoon algemeen (Centrale)** +49 6101 - 5360 0  
**Telefax** +49 6101 - 536011

Openingstijden: Maand. - Donderd. van 07.00 uur tot 15.30 uur  
Vrijd. van 07.00 uur tot 12.30 uur

**E-mail:** [info@heinrich-koenig.de](mailto:info@heinrich-koenig.de)

## 2. Mogelijke gevaren

### Gevarenidentificatie:



F+ Zeer licht ontvlambaar.



Xi Irriterend.

### aanvullende aanwijzingen m.b.t. de gevaren voor mens en milieu:

36 Irriterend voor de ogen.  
66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.  
67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

## 3. Samenstelling/informatie over de bestanddelen

### Chemische karakterisering (preparaat)

**beschrijving:** Aerosole

### Gevaarlijke bestanddelen:

EG-nummer: CAS-nr.: EU-identificatienumm	Identificatie van de gevaarlijke stof: R-zinnen: REACH-nr.:	Classificatie Opmerking:	gew. %
203-604-4 108-67-8 601-025-00-5	mesityleen 10-37-51/53	Xi,N	< 0,5
200-751-6 71-36-3 603-004-00-6	butaan-1-ol 10-22-37/38-41-67	Xn	2,5 - 5
205-500-4 141-78-6 607-022-00-5	ethylacetaat 11-36-66-67	Xi,F	20 - 25
204-658-1 123-86-4 607-025-00-1	n-butylacetaat 10-66-67		12,5 - 20
200-578-6	ethanol	F	5 - 10



Artikel-nr.: 328000  
Datum van uitgifte: 29.04.2009

LP Lasur-Patina Standard  
Datum bewerking: 10.02.2009

NL  
pagina:2/6

64-17-5	11	*	
603-002-00-5			
200-661-7	isopropylalcohol, propaan-2-ol	Xi,F	2,5 - 5
67-63-0	11-36-67		
603-117-00-0			
204-065-8	dimethylether	F+	25 - 50
115-10-6	12	*	
603-019-00-8			
202-436-9	1,2,4-trimethylbenzeen	Xn,N	0,5 - 1
95-63-6	10-20-36/37/38-51/53		
601-043-00-3			

#### Aanvullende informatie

\* Stof met een gemeenschappelijke grenswaarde (EU) ten aanzien van blootstelling op de werkplek.  
Tekst van R-zinnen: zie onder hoofdstuk 16.

## 4. Eerste hulp maatregelen

### Algemene informatie:

Als er symptomen optreden of in geval van twijfel een arts consulteren. Bij bewusteloosheid niet door de mond laten opnemen, in stabiele ligging op de zij brengen en een arts consulteren.

### Na inhalatie:

Breng slachtoffer in frisse lucht. Slachtoffer rustig en warm houden. Bij onregelmatige ademhaling of ademstilstand kunstmatige beademing. In geval van braken bij bewusteloosheid, in stabiele zijligging brengen. Medisch advies inwinnen.

### Huidcontact:

Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met veel water en zeep. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Geen oplosmiddelen of verdunningen gebruiken.

### Na oogcontact:

BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Medisch advies inwinnen.

### na inslikken:

Bij inslikken, mond met water spoelen (alleen als de persoon bij bewustzijn is). Onmiddellijk arts consulteren. Slachtoffer rustig houden. Laat slachtoffer niet braken.

## 5. Brandbestrijdingsmaatregelen

### Geschikte blusmiddelen:

alcoholbestendig schuim, Kooldioxide, Poeder, sproeinevel, (water).

### Ongeschikte blusmiddelen:

Sterke waterstraal.

### Gevaren van de stof zelf, zijn verbrandingsproducten of gevormde dampen:

Bij brand ontstaat er dikke, zwarte rook. Blootstelling aan de afbraakproducten kan een gevaar voor de gezondheid opleveren.

### Speciale bescherming bij de brandbestrijding:

Ademhalingstoestel gereedhouden.

### aanvullende informatie:

Gesloten containers in de buurt van brandhaard met water koelen. Bluswater niet in de riolering of oppervlaktewater laten lopen.

## 6. Maatregelen bij accidenteel vrijkomen

### Persoonlijke voorzorgsmaatregelen

Ontstekingsbronnen verwijderen. Lucht in het betroffen gebied binnenlaten. Dampen niet inademen. Zie beschermingsmaatregelen onder punt 7 en 8.

### Milieu-voorzorgsmaatregelen

Niet in de riolering of open wateren lozen. Bij vervuiling van rivieren, meren of rioolbuizen bevoegde instanties informeren.

### Reinigingsmethoden

Uitgelopen materiaal met onbrandbaar absorptiemiddel (bijv. zand, aarde, vermiculite, kiezelgoer) omgrenzen en voor de verwijdering conform de lokale bepalingen in de hiertoe bestemde containers deponeren (zie hoofdstuk 13). Nareinigen met reinigingsmiddelen, geen oplosmiddelen gebruiken.

## 7. Hantering en opslag

### Hantering



Artikel-nr.: 328000  
Datum van uitgifte: 29.04.2009

LP Lasur-Patina Standard  
Datum bewerking: 10.02.2009

NL  
pagina:3/6

#### Maatregelen in verband met veilig hanteren:

De vorming van ontvlambare of explosieve dampconcentraties in de lucht en het overschrijden van de werkplekgrenswaarde voorkomen. Het materiaal alleen op plaatsen gebruiken, waar open licht, vuur en andere ontvlammingsbronnen uit de buurt blijven. Elektrische apparaten dienen conform de erkende standaard te zijn beschermd. Het materiaal kan zich elektrostatisch opladen. Gebruik bij het overgieten uitsluitend geaarde buisleidingen. Het dragen van antistatische kleding en schoenen is aan te bevelen. Alleen gereedschap gebruiken, dat geen vonken veroorzaakt. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Dampen of productnevel niet inademen. Inademen van slijpstof voorkomen. Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product. Persoonlijke beschermingsmiddelen: zie hoofdstuk 8. Wettelijke beschermings- en veiligheidsvoorschriften navolgen.

#### Maatregelen tegen brand en explosie:

De dichtheid van geconcentreerde dampen is groter dan die van lucht. Dampen kunnen met lucht een explosief mengsel vormen.

#### Opslag

##### Eisen aan opslagruimte en verpakking:

Opslag conform de Duitse verordening inzake bedrijfsveiligheid. In goed gesloten verpakking bewaren. Roken verboden. Verboden toegang voor onbevoegden. Container goed afgesloten en staande opslaan om leeglopen te verhinderen.

##### Informatie betreft het opslaan met andere stoffen of preparaten:

Verwijderd houden van sterke zuren en basische materialen zoals oxidatiemiddelen.

##### Verdere gegevens voor de opslagbepalingen:

Alleen containers gebruiken die voor het product toegestaan zijn. Houd u aan de aanbevelingen op het etiket. In goed geventileerde en droge ruimte bij 15-30 °C opslaan. Tegen hitte en zonlicht beschermen. Verwijderd houden van ontstekingsbronnen.

## 8. Beperking en controle van de blootstelling / Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor goede ventilatie zorgen. Dit kan door lokale resp. ruimteafzuiging worden bereikt. Indien dit niet voldoende is om de concentraties aerosol- en oplosmiddeldampen onder de werkplekgrenswaarden te houden, dient een geschikt ademhalingsapparaat te worden gedragen.

#### Bestanddelen met te controleren grenswaarden voor de werkplek resp. biologische grenswaarden:

EG-nummer: CAS-nr.:	beschrijving:	type:	Grenswaarde STEL (EC) TWA (EC)	eenheid
200-751-6 71-36-3	butaan-1-ol		150 50	mg/m3 ppm
205-500-4 141-78-6	ethylacetaat		1400 400	mg/m3 ppm
204-658-1 123-86-4	n-butylacetaat		710 150	mg/m3 ppm
200-578-6 64-17-5	ethanol		1900 1000	mg/m3 ppm
200-661-7 67-63-0	isopropylalcohol, propaan-2-ol		980 400	mg/m3 ppm
204-065-8 115-10-6	dimethylether		1910 1000	mg/m3 ppm

#### Aanvullende informatie

De aangegeven waarden zijn bij het opstellen overgenomen uit geldige TRGS 900 of de VCI-werkplekrichtwaarde-tabel.

TWA (EC): Werkplekgrenswaarde

STEL (EC): Werkplekgrenswaarde voor kortstondige blootstelling

#### Persoonlijke beschermingsmiddelen

##### Bescherming van de ademhaling:

Ligt de oplosmiddelconcentratie boven de werkplekgrenswaarden, dient een voor dit doeleinde geschikt en goedgekeurd ademhalingsapparaat te worden gedragen. Alleen ademhalingsbeschermingsmaskers met CE-kenmerk inclusief het viercijferige controlenummer gebruiken.

##### Handbescherming:

Bij langdurig of herhaald hanteren dient het handschoenmateriaal te worden gebruikt: NBR (Nitrilkautschuk).

De instructies en informatie van de producent van beschermingshandschoenen ten aanzien van het gebruik, de opslag, het onderhoud en het vervangen dienen in acht te worden genomen. Met doorbraaktijden en kweleigenschappen moet rekening gehouden worden.

Beschermende crèmes kunnen helpen om blootgestelde delen van de huid te beschermen. Na contact met het product dienen deze in geen geval te worden gebruikt.

##### Oogbescherming:

Bij spuitgevaar goedsluitende beschermingsbril dragen.



**Lichaamsbescherming:**

Dragen van antistatisch kleding uit natuurlijke vezel (katoen) of hittebestendige synthetische vezels.

**beschermingsmaatregelen:**

Na contact huidoppervlakken grondig reinigen met water en zeep of geschikt reinigingsmiddel gebruiken.

**9. Fysische en chemische eigenschappen**

**Verschijningsvorm:**

**Aggregatietoestand:** vlüssig

**Kleur:** typisch

**Geur:** typisch

Veiligheidstechnische gegevens	eenheid	Methode	Opmerking:
Vlampunt (°C):	-4 °C	c.c.	
Ontstekingstemperatuur (OT)	273 °C		
onderste ontploffingsgrens:	2,4 Vol-%		
bovenste ontploffingsgrens:	18,6 Vol-%		
Dampdruk:(bij een temperatuur in °C): 20	3717,47 mbar		
Dichtheid:(bij een temperatuur in °C): 20	0,76 g/cm <sup>3</sup>		
Viscositeit	12 s 4 mm	DIN 53211	
Oplosmiddel separatie-test (%):	< 3 %		
Vaststofgehalte (%)	4 gew. %		
oplosmiddelgehalte:			
organische oplosmiddelen.	96 gew. %		
Water:	0 gew. %		

**10. Stabiliteit en reactiviteit**

**Te vermijden omstandigheden:**

Bij toepassing van de aanbevolen voorschriften voor opslag en behandeling stabiel. Verdere gegevens over de juiste manier van bewaren: zie hoofdstuk 7.

**Te vermijden substanties:**

Verwijderd houden van sterke zuren, sterke basen en sterke oxidatiemiddelen, om exotherme reacties te vermijden.

**Gevaarlijke ontledingsproducten:**

Door hoge temperaturen kunnen gevaarlijke ontledingsproducten ontstaan, b.v.: kooldioxide, koolmonoxide, rook, stikstofoxide.

**11. Toxicologische gegevens**

Er zijn geen gegevens over het preparaat zelf beschikbaar.

**Ervaring uit de praktijk**

**Overige waarneming:**

Het inademen van oplosmiddelen in een hoeveelheid groter dan de MAC-waarde kan schadelijk zijn voor de gezondheid en bijv. de slijmvliezen en ademhalingsorganen irriteren en de lever, de nieren en het centrale zenuwstelsel aantasten. Symptomen hiervoor zijn: hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierzwakte, bedwelmdheid, in ernstige gevallen: bewusteloosheid. bij huidresorptie kunnen oplosmiddelen enkele van de bovengenoemde effecten veroorzaken. bij huidresorptie kunnen oplosmiddelen enkele van de bovengenoemde effecten veroorzaken. Herhaalde of langdurige blootstelling aan het produkt kan resulteren in het verwijderen van de vetten uit de huid, waardoor niet allergische contact-eczeem kan ontstaan. Spetters kunnen irritatie van het oog en herstelbare letsel veroorzaken.

**Samenvattende beoordeling van de CMT-eigenschappen:**

De inhoudsstoffen van dit preparaat voldoen niet aan de criteria voor de CMR-categorieën 1 of 2.

Er zijn geen gegevens over het preparaat zelf beschikbaar. Het preparaat is aan de hand van de conventionele methode van de Preparatenrichtlijn (1999/45/EG) beoordeeld en conform de toxicologische gevaren geclassificeerd. Zie hoofdstuk 2 en 15 voor details.

**12. Milieugerelateerde informatie**

**Complete beoordeling:**

Er zijn geen gegevens over het preparaat zelf beschikbaar.  
Niet in de riolering of open wateren lozen.

**Resultaat van het onderzoek naar PBT-eigenschappen**

De inhoudsstoffen van dit preparaat voldoen niet aan de criteria met betrekking tot de classificatie als PBT of VPvB.

Het preparaat is aan de hand van de conventionele methode van de Preparatenrichtlijn (1999/45/EG) beoordeeld en als niet gevaarlijk voor het milieu geclassificeerd.



### 13. Instructies voor afvalverwerking

#### Instructies voor verwijdering / Produkt:

##### Aanbeveling:

Niet in de riolering of open wateren lozen.

##### IAanbevelingslijst voor afvalsleutel/afvalaanduidingen volgens EAKV:

160504 gassen in drukhouders (inclusief halonen) die gevaarlijkstoffen bevatten

##### Verpakking:

##### Aanbeveling:

Niet vervuilde en volledig lege verpakkingen kunnen nogmaals gebruikt worden. Niet volgens voorschrift leeggemaakte verpakkingen zijn bijzonder afval.

### 14. Informatie met betrekking tot het vervoer

Transport in overeenstemming met ADR/RID, IMDG en ICAO/IATA.

#### Landtransport (ADR/RID)

Klasse: 2  
gevaarsetiket: 2.1  
UN-Nr.: 1950  
Gevaarnummer (Kemler-nr.): 23  
officiële benaming voor het transport: Aerosols, flammable  
Pakgroep: n.a.

#### Transport op open zee (IMDG)

Klasse: 2.1  
gevaarsetiket: 2.1  
IMDG-CODE-Class: F-D, S-U  
UN-Nr.: 1950  
officiële benaming voor het transport: AEROSOLS  
Pakgroep: n.a.  
Marine pollutant: n.a.

#### Luchttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

Class or Division:Klasse: 2.1  
gevaarsetiket: 2.1  
UN-Nr.: 1950  
officiële benaming voor het transport: Aerosols, flammable  
Pakgroep: II

### 15. Wettelijke voorschriften

#### EU-voorschriften

##### chemische veiligheidsbeoordeling voor stoffen

Veiligheidsbeoordelingen met betrekking tot de stoffen in dit preparaat hebben niet plaatsgevonden.

##### Classificatie

##### Gevarenteken(s) en gevarenkenmerk(en) voor gevaarlijke stoffen en toebereidingen:



F+ Zeer licht ontvlambaar.



Xi Irriterend.

Bevat:  
n.a.

##### R-zinnen:

36 Irriterend voor de ogen.  
66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.  
67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

##### S-zinnen:

24 Aanraking met de huid vermijden.  
26 Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspelen en deskundig medisch advies inwinnen.

# veiligheidsinformatieblad volgens Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)



®  
Seit 1892

Artikel-nr.: 328000  
Datum van uitgifte: 29.04.2009

LP Lasur-Patina Standard  
Datum bewerking: 10.02.2009

NL  
pagina:6/6

- 38 Bij ontoereikende ventilatie een geschikte adembescherming dragen.
- 51 Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken.
- 23 Dampen niet inademen.

#### Bijzondere aanduiding van bepaalde preparaten:

- 96 Container staat onder druk. Tegen zonnestraling en temperaturen boven 50 °C beschermen. Na gebruik niet met geweld openen.
- 97 Niet spuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp. Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken. Buiten bereik van kinderen bewaren.

#### overige EU-voorschriften:

#### Gegevens m.b.t. richtlijn 1999/13/EG over de begrenzing van emissies van vluchtige organische verbindingen (VOC-RL)

VOC-waarde (in g/l): 732,267  
VOC-waarde (in g/l): 732,267

#### Nationale voorschriften

#### Informatie over werkplaatsbeperking:

Werkgelegenheidsbeperkingen conform de Zwangerschapsrichtlijn (EG 92/85/EG) voor aanstaande of zogende moeders in acht nemen.

Werkgelegenheidsbeperkingen volgens de wet betreffende de bescherming van jongeren op het werk (94/33/EG) in acht nemen.

## 16. Verdere informatie

#### Tekst van de R-zinnen onder hoofdstuk 3

- 10 Ontvlambaar.
- 37 Irriterend voor de ademhalingswegen.
- 51/53 Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
- 22 Schadelijk bij opname door de mond.
- 37/38 Irriterend voor ademhalingswegen en de huid.
- 41 Gevaar voor ernstig oogletsel.
- 67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
- 11 Licht ontvlambaar.
- 36 Irriterend voor de ogen.
- 66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- 12 Zeer licht ontvlambaar.
- 20 Schadelijk bij inademing.
- 36/37/38 Irriterend voor de ogen, de ademhalingswegen en de huid.

#### Verdere informatie:

De informatie in dit veiligheidsinformatieblad baseren op onze huidige kennis van de stand van zaken en voldoen aan nationale alsmede EU-bepalingen. Zonder schriftelijke toestemming mag het product niet voor een anders als het in hoofdstuk 1 genoemde doeleinde worden gebruikt. Het is te allen tijde de taak van de gebruiker om alle noodzakelijke maatregelen te nemen om aan de in lokale regelingen en wetten vastgelegde eisen te voldoen. De gegevens in dit veiligheidsinformatieblad beschrijven de veiligheidseisen die aan ons product worden gesteld en vormen geen waarborg wat betreft de producteigenschappen.